

# ورزش و بازی های دبستانی

تالیف: بهشته نوری



## ورزش و بازی‌های دبستانی

تالیف: بهشته نوروزی

| مدیر گرافیک/راضیه امیری

| مدیر هنری و طراح جلد/ محمودرضا لطیفی

| ناظر چاپ/ راضیه امیری

| نوبت چاپ/ اول ۱۴۰۴

| شمارگان/ ۵۰ نسخه

| شابک / ۹۷۸-۶۲۲-۴۲۷-۲۷۴-۴

قیمت : ۹۹۰۰۰۰ ریال

سرشناسه : نوروزی، بهشته، ۱۳۴۳-

عنوان و نام پدیدآور : ورزش و بازی‌های دبستانی/تالیف بهشته نوروزی.

مشخصات نشر : تهران: انتشارات حتمی، ۱۴۰۴.

مشخصات ظاهری : ۱۳۲ ص.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۴۲۷-۲۷۴-۴

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۳۰-۱۳۲.

موضوع : ورزش مدارس School sports

بازی‌های کودکان Children's games

بازی‌های آموزشی Educational games

تربیت بدنی کودکان Physical education for Children

ورزش مدارس -- ایران School sports -- Iran

رده بندی کنگره : G۷۳۶۳

رده بندی دیویی : ۳۷۲/۸۶

شماره کتابشناسی ملی : ۱۰۱۸۰۵۸۶

اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیپا

تاریخ درخواست : ۱۴۰۴/۰۵/۲۴

کد پیگیری : ۱۰۱۷۸۲۹۰



مرکز پخش: تهران، خیابان انقلاب، بین خیابان ۱۲ فروردین و اردیبهشت، ساختمان ۱۳۶۰، طبقه پنجم، واحد ۲۳

۶۶۴۰۳۱۷۰ | ۶۶۴۰۳۱۶۲

hatmipg.com | hatmipg

### توجه:

به موجب ماده ۵ قانون حمایت، از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸/۱۰/۱۱ کلیه حقوق این کتاب برای انتشارات حتمی محفوظ می‌باشد و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق استفاده از آن را ندارد و متخلفین به موجب این قانون تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.



## فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۱۶
<b>فصل اول: بازی</b> .....	<b>۱۸</b>
مقدمه.....	۱۸
تعاریف بازی.....	۱۸
عوامل موثر در بازی کودکان.....	۲۰
الف. تاثیر جنسیت در بازی کودکان.....	۲۰
ب. تاثیر هوش در بازی کودکان.....	۲۱
ت. تاثیر محیط در بازی کودکان.....	۲۱
ث. تاثیر سن در بازی کودکان.....	۲۱
نقش‌های بازی در دوران کودکی.....	۲۲
الف -نقش بازی در بعد جسمانی.....	۲۲
ب.نقش بازی در بعد ذهنی.....	۲۳
ج.نقش بازی در بعد عاطفی.....	۲۳
ج.نقش بازی در رشد اجتماعی.....	۲۴

ح. نقش بازی در رشد شخصیت کودکان ..... ۲۵

خ. نقش بازی در اخلاق کودکان ..... ۲۵

د. نقش آموزش در بازی ..... ۲۵

بازی و خلاقیت ..... ۲۶

راه‌های افزایش خلاقیت کودکان ..... ۲۷

نام بازی: نقاشی با تخیلات ..... ۲۹

نام بازی: نقاشی با حبوبات ..... ۲۹

ارتباط بازی با اعتماد به نفس ..... ۳۰

اهمیت بازی در کودکان ..... ۳۱

## فصل دوم: انواع بازی در دوران کودکی ..... ۳۳

انواع بازی ..... ۳۳

۱. تعداد شرکت‌کنندگان ..... ۳۴

الف. بازی‌های انفرادی ..... ۳۴

ب. بازی‌های موازی ..... ۳۴

ج. بازی‌های گروهی ..... ۳۵

بازی رگبار توپ ..... ۳۶

بازی هفت سنگ ..... ۳۶

بازی وسطی ..... ۳۸

۲- بازی‌های تعادلی ..... ۳۹

راه رفتن روی نوار رنگی ..... ۳۹

کتاب بر روی سر ..... ۴۰

۳- بازی‌های میدانی (در فضای باز) ..... ۴۰

بازی بالابندی ..... ۴۲

بازی دست رشته ..... ۴۲

بازی گرگم به هوا ..... ۴۲

بازی قایم باشک ..... ۴۳

بازی استوپ هوایی ..... ۴۳

۴- بازی‌های امدادی ..... ۴۴

بازی امدادی: بالا و پایین ..... ۴۴

بازی امدادی آب ..... ۴۴

بازی امدادی حمل توپ ..... ۴۵

۵- بازی‌های کلاسی (فضای بسته) ..... ۴۵

- ۴۶.....بازی با لغات.....
- ۴۶.....پیدا کردن عنوان یک داستان.....
- ۴۶.....بازی گل یا پوچ(به صورت دسته جمعی).....
- ۴۷.....بازی گسترش جمله.....
- ۴۷.....بازی کلمه سازی با حرف آخر کلمه.....
- ۴۸.....بازی نظر دادن.....
- ۴۸.....بازی بیست سوالی.....
- ۴۸.....۶- بازی های آموزشی.....
- ۴۹.....انواع بازی های آموزشی.....
- ۴۹.....الف. بازی های آموزشی کامپیوتری.....
- ۵۰.....ب. بازی های آموزشی انفرادی.....
- ۵۰.....ج. بازی های آموزشی گروهی.....
- ۵۰.....بازی مشاغل.....
- ۵۱.....بازی شناسایی توپ و سبد هم رنگ.....
- ۵۲.....بازی بله یا خیر.....
- ۵۲.....مهارت های حرکتی.....

۵۳ ..... بازی تطبیق دست‌ها و پاها بر روی صفحه

۵۴ ..... پرش از نردبان چابکی

۵۴ ..... ۷- بازی‌های محلی و سنتی

۵۵ ..... بازی کلاغ پر

۵۶ ..... بازی تاپ تاپ خمیر

۵۸ ..... بازی طناب کشی

۵۹ ..... بازی خروس جنگی

۶۰ ..... بازی گانیه

۶۱ ..... بازی شمع، گل، پروانه

۶۲ ..... بازی پنجره بازی

**۶۳ ..... فصل سوم: ورزش و مهارت‌های حرکتی پایه و بنیادی**

۶۴ ..... تعاریف فعالیت بدنی و فعالیت ورزشی

۶۴ ..... تفاوت فعالیت بدنی و فعالیت ورزشی

۶۴ ..... تفاوت ورزش و بازی

۶۵ ..... تعریف مهارت‌های بنیادی

۶۶ ..... انواع مهارت‌های بنیادی

الف. حرکات غیرانتقالی ..... ۶۶

ب. حرکات جابه‌جایی یا انتقالی ..... ۶۶

ج. حرکات دستکاری ..... ۶۷

رشد حرکات پایه ..... ۶۷

شیرین کاری ..... ۶۸

شیرین کاری‌های فردی ..... ۶۸

اهداف تربیت بدنی و ورزش ..... ۶۸

الف. هدف تکامل جسمانی ..... ۶۹

ب. هدف تکامل عصبی عضلانی ..... ۶۹

پ. هدف تکامل شناختی ..... ۶۹

ت. هدف تکامل و توسعه عاطفی ..... ۶۹

آمادگی جسمانی ..... ۷۰

استقامت قلبی و عروقی ..... ۷۰

استقامت عضلانی ..... ۷۰

قدرت عضلانی ..... ۷۰

انعطاف پذیری ..... ۷۱

- ۷۱ ..... ترکیب بدن
- ۷۱ ..... فاکتورهای مرتبط با مهارت
- ۷۱ ..... توان
- ۷۲ ..... سرعت
- ۷۲ ..... سرعت عکس‌العمل
- ۷۲ ..... چابکی
- ۷۲ ..... هماهنگی
- ۷۲ ..... تعادل
- ۷۳ ..... نقش ورزش در کودکان و نوجوانان
- ۷۳ ..... الف. مزایای ورزش در بخش جسمانی
- ۷۳ ..... ب. فواید ورزش بر روح
- ۷۳ ..... پ. افزایش اعتماد به نفس
- ۷۴ ..... ت. افزایش تمرکز
- ۷۴ ..... ث. افزایش خلاقیت
- ۷۵ ..... ج. بهبود روابط اجتماعی کودکان
- ۷۵ ..... تناسب سن در ورزش

کودکان باید چه میزان روزانه ورزش کنند؟ ..... ۷۷

صفحات رشد کودکان ..... ۷۸

هرم فعالیت بدنی ..... ۷۸

ایمنی ..... ۷۹

تجهیزات ..... ۸۰

**فصل چهارم: آشنایی با تمرینات پایه ..... ۸۱**

توسعه و توانایی‌های حرکات بنیادی ..... ۸۱

شناخت برخی از تمرینات پایه ..... ۸۲

راه رفتن ..... ۸۲

چند نمونه تمرین حرکتی با روش تقلید از حیوانات ..... ۸۳

نحوه راه رفتن حرکت اردک ..... ۸۴

نحوه راه رفتن حرکت خرس ..... ۸۴

نحوه راه رفتن حرکت خرچنگ ..... ۸۵

نحوه راه رفتن حرکت پنگوئن ..... ۸۵

دویدن ..... ۸۶

پریدن ..... ۸۷

- ۸۸ ..... پرش افقی
- ۸۹ ..... پرش طول
- ۸۹ ..... پرش عمودی
- ۸۹ ..... پرش سارجنت
- ۹۰ ..... چند نمونه از پرش‌های افقی و عمودی در تمرین و بازی
- ۹۰ ..... پریدن از روی مانع
- ۹۱ ..... پریدن از حلقه‌های هولاهوپ
- ۹۱ ..... پرش خرگوشی
- ۹۲ ..... پرش کانگورو
- ۹۳ ..... بازی کانگورو با بادکنک
- ۹۴ ..... پرش از روی ترامپولین
- ۹۴ ..... پرتاب کردن
- ۹۵ ..... ضربه زدن با دست
- ۹۶ ..... ضربه زدن با پا
- ۹۷ ..... دریافت کردن
- ۹۸ ..... تعادل

- تمرینات تعادلی ..... ۹۹
۱. ایستادن روی یک پا و حفظ تعادل ..... ۹۹
۲. راه رفتن بر روی چوب موازنه آموزشی ..... ۱۰۰
۳. حفظ تعادل بر روی توپ ورزشی سوئیزی ..... ۱۰۱
۴. بازی لی لی ..... ۱۰۲
۵. حالت درخت (آسانا در یوگا) ..... ۱۰۴
۶. حرکت تعادلی فرشته (ژیمناستیک) ..... ۱۰۴
- فرود و توقف ..... ۱۰۵
- چند نمونه حرکت ورزشی برای تقویت عضلات هسته مرکزی بدن ..... ۱۰۷
- حرکت سوپرمن ..... ۱۰۷
- حرکت پلانک ..... ۱۰۷
- حرکت تمرینی فرغون ..... ۱۱۰
- حرکت پل به باسن ..... ۱۱۰
- حرکت شنای قدرتی ..... ۱۱۲
- شنای قدرتی ..... ۱۱۲
- حرکت اسکوات ..... ۱۱۲

۱۱۴	حرکت لانژ (لانچ).....
۱۱۴	حرکات کششی.....
۱۱۵	آویزان شدن از میله بارفیکس.....
۱۱۷	حرکت کششی به حالت سگ.....
۱۱۷	حرکت کششی پا در کنار همکار.....
۱۱۸	تمرین کششی نشسته.....
۱۱۸	حرکت کششی ستون فقرات رو به جلو.....
۱۱۹	حرکت قایق دو تایی.....
۱۱۹	تمرین کششی داخل ران.....
۱۱۹	حرکت کبری.....
۱۲۰	حرکت کششی سجده.....
۱۲۱	تمرینات ایستگاهی.....
۱۲۱	ایستگاه اول.....
۱۲۶	ایستگاه دوم.....
۱۳۰	فهرست منابع.....



\*بازی‌ها در چرخه زندگی به انسان‌ها یاد می‌دهند، که در برخورد با چالش‌های زندگی به فکر راهی درست در جهت غلبه بر مشکلات را در نظر بگیریم ، تا بتوانیم بر آنان فائق شویم.\*

## پیشگفتار

یکی از مهم‌ترین رسالت‌های معلمان تربیت بدنی و مربیان ورزشی خوب کشورمان تعلیم و تربیت کودکان است. تعلیم و تربیت کودکان از طریق بازی می‌تواند پشتوانه موثری برای شکوفایی استعداد‌های کودکان باشد.

بازی‌ها نه تنها موجب شادی و نشاط کودکان و نوجوانان را فراهم می‌کند بلکه از لحاظ رشد اجتماعی هم به آنها کمک کرده، و آنها می‌توانند ارتباط قوی‌تری با اطرافیان خود داشته باشند. بازی و ورزش نقش حساسی را در رشد جسمی، ذهنی، عاطفی و اجتماعی کودکان دارد. کتاب حاضر شامل ۴ فصل است و موارد مورد بحث به شرح زیر می‌باشد:

در فصل اول، به بررسی بازی و جایگاه آن در دوران کودکی می‌پردازد. و نظریات پژوهشگران در این زمینه مطرح می‌شود.

یکی از مراحل ضروری در رشد کودک بازی است که در این فصل به اهمیت بازی و نقش آن در ابعاد جسمانی، ذهنی، عاطفی، اخلاقی و اجتماعی پرداخته می‌شود.

در فصل دوم، انواع بازی‌ها در دوران کودکی را بیان می‌کند و خصوصیات و ویژگی‌های هر یک از انواع بازی‌ها را شرح می‌دهد.

در این فصل با چند نمونه از انواع مختلف بازی‌ها آشنا می‌شوید.

فصل سوم، ورزش از جمله علوم است که ویژگی‌های علمی آن در ابعاد مختلف جامعه به‌ویژه بعد فرهنگی و اجتماعی آن بر کسی پوشیده نیست. ورزش علاوه بر سلامتی جسم و روان، باعث شادابی و نشاط افراد را هم فراهم می‌کند.

در این فصل با تعاریف ورزش، فعالیت بدنی و فعالیت ورزشی و تفاوت آنها با هم آشنا می‌شویم، از آنجایی که مهارت‌های بنیادی در فرآیند رشد حرکتی انسان و تبدیل شدن او به یک انسان شایسته در انجام فعالیت‌های روزمره و ورزشی نقش تعیین‌کننده‌ای دارد، بعد از رشد بازتاب‌ها و حرکات مقدماتی رشد، مهارت‌های بنیادی دوره حساسی از رشد را در دوران کودکی پوشش می‌دهد. در ادامه به حرکات بنیادی و انواع تناسب سن و میزان ورزش کودکان پرداخته است. و توضیحاتی در مورد آمادگی جسمانی و انواع آن و همچنین ایمنی سالن‌ها و تجهیزات آنها در ادامه فصل ارائه شده است.

فصل چهارم، در این فصل آشنایی بر روی حرکات و تمرینات مهارت‌های بنیادی و پایه و نمونه‌هایی از تمرینات عضلات مرکزی بدن، تعادلی و تمرینات کششی پرداخته می‌شود.

با توجه به اهمیت بازی در تعلیم و تربیت کودکان، و داشتن حداقل اطلاعات لازم در مورد مفاهیم و اصول بازی برای توسعه جنبه‌های مختلف رشد کودک برای مربیان و معلمان که با کودکان سروکار دارند ضروری است. در خاتمه از خوانندگان محترم که مطالب کتاب را مطالعه می‌کنند، تقاضا می‌شود با راهنمایی و پیشنهادهای خود، من را در تدوین بهتر و اصلاح این کتاب از طریق آدرس پست الکترونیکی [norouzi1343@yahoo.com](mailto:norouzi1343@yahoo.com) یاری دهند.

در خاتمه لازم می‌دانم از مدیریت انتشارات حتمی و همکاران ایشان که در تهیه و چاپ این کتاب من را یاری نموده‌اند، تشکر و قدردانی نمایم.

بهشته نروزی

اردیبهشت ۱۴۰۴

# فصل اول

## بازی

### اهداف فصل

- آشنایی با تعاریف بازی
- آشنایی با عوامل موثر در بازی کودکان
- شناخت نقش‌های بازی و ابعاد آن در کودکان
- بررسی بازی، خلاقیت و تفکر در کودکان
- آشنایی با راه‌های افزایش خلاقیت
- شناخت اهمیت بازی در کودکان

### له مقدمه

دوره کودکی حساس‌ترین دوره زندگی انسان است، اهمیت و جایگاه این دوران از نگاه روانشناسان تعلیم و تربیت، منجر به تبلور مرحله‌ای از شخصیت انسان می‌شود. جایگاه دوران کودکی در آینده او، می‌تواند نقش بسزایی داشته باشد و هدف تعلیم و تربیت در این دوره رشد و پرورش کودکان در همه ابعاد است. کودک از طریق بازی کردن، با دنیای اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند. امروزه بازی جزء جدا نشدنی از آموزش است، و کودک می‌تواند از این طریق با مهارت‌های زندگی آشنا شود.

### له تعاریف بازی

بازی فعالیتی است که با میل و اختیار فرد انجام می‌شود، و می‌تواند باعث سرگرمی، شادابی و نشاط کودک را فراهم نماید. بازی باعث پرورش قوای درونی کودک می‌شود و او را برای مواجهه با چالش‌های زندگی در آینده آماده می‌کند.



در دنیای امروز بخش مهمی از برنامه‌ها و فعالیت‌های تفریحی کودکان در اوقات فراغت با بازی شکل می‌گیرد. بازی یکی از مهم‌ترین فعالیت‌های کودکان در قبل از سن ۷ سالگی است، و یکی از ابزارهای موثر در امر رشد سلامت روانی، جسمی و خلاقیت کودکان به‌شمار می‌رود. بازی می‌تواند در تقویت سطح یادگیری کودکان و افزایش ارتباط اجتماعی آنان با همسالان خود و آشنایی آنها با دنیای پیرامون، موثر واقع شود. بازی‌ها بر اساس فرهنگ و آداب و رسوم هر شهر و یا کشور متفاوت انجام می‌شود.

### ۴ دیدگاه و نظریات پژوهشگران و روانشناسان درباره بازی:

پیازه روان‌شناس سوئیسی، «بازی را وسیله‌ای برای لذت بردن از حواس می‌داند و معتقد است با تولد کودک بازی آغاز می‌شود» (افلاطونی ۲).

جاوید از علمای تربیت بدنی ایران بر این باور است: «بازی مجموعه‌ای از انجام حرکاتی برای گذراندن وقت، سرگرمی، و مشغول ساختن خود در وقت آزاد، و ایجاد تنوع در زندگی است، و موجب برقراری تعادل جسمی و روحی در فرد می‌شود» (افلاطونی ۲).

ویلیام استرن در زمینه بازی می‌گوید: «بازی غریزه‌ای برای رشد و نمو استعدادها و تمرین مقدماتی برای آینده است». گروس هم بازی کودک را نوعی حالت تمرین و آماده شدن برای انجام اعمال اصلی زندگی در آینده می‌داند، از نظر گروس، بازی کودک با عروسک، تمرین وظیفه مادری او برای آینده است (کاندی ۲۶).

فردریک فروبل معتقد است: «بازی‌های کودکان به منزله‌ی حیات برای همه دوره‌های زندگی است زیرا رشد و بروز شخصیت کودک از راه بازی میسر می‌گردد».

سقراط می‌گوید: پرداختن به بازی و فعالیت‌های بدنی در سنین کودکی و نوجوانی، برای تندرستی انسان در سال‌های پیری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

## ۴ عوامل موثر در بازی کودکان

عوامل متعددی در بازی کودکان تاثیر گذار است، این عوامل در تعامل با یکدیگر و در جهت رشد صحیح کودک قرار دارد که این عوامل عبارتند از:

### الف. تاثیر جنسیت در بازی کودکان

جنسیت یکی از عوامل موثر در بازی است، بازی پسرها با دخترها بر اساس طبیعت و فطرتی که دارند، باهم متفاوت است.

بازی‌هایی که پسران بیشتر انتخاب می‌کنند، استفاده از وسایل بازی شامل: توپ، تفنگ کامیون، ماشین سواری، ماشین لودر، قطار، دوچرخه، اسباب بازی‌های ساختمانی، و... است، و وسایل دختران از جمله: انواع عروسک‌ها، وسایل بازی آشپزی و پذیرایی، طناب بازی، دکتر بازی، بافندگی و... است. ولی بازی‌هایی هم وجود دارند که هر دو جنس به آنها علاقه دارند.



دخترها غالباً بازی‌های آرام و ظریف را دوست دارند و انجام می‌دهند، و عموماً پسرها بیشتر بازی‌هایی که با فعالیت و تحرک بالا باشند، را دوست دارند، و همچنین بازی‌هایی که در آن رقابت و مسابقه است، را ترجیح می‌دهند.

دخترها با هم جنس خود می‌نشینند آرام صحبت و بازی می‌کنند و قوانین بازی را رعایت می‌کنند، در حالی که پسران ناگهان تصمیم به بازی می‌گیرند، و گاهی قوانین و مقررات بازی را تغییر می‌دهند و یا رعایت نمی‌کنند.



### ب. تاثیر هوش در بازی کودکان

واژه هوش تعاریف متعددی دارد، که می‌توان، به ظرفیت تفکر انتزاعی، ارتباط، درک، یادگیری، استدلال و حل مسئله اشاره کرد (جلالی ۱۰).

۳۸ نوع هوش وجود دارد، که در اینجا به چند نمونه اشاره می‌شود: هوش اخلاقی، هوش عاطفی، هوش هیجانی، هوش موسیقایی، هوش زبانی، هوش وجدانی.

در پژوهشی با عنوان «تأثیر میزان بازی بر روی هوش و خلاقیت و مسئولیت‌پذیری کودکان» انجام شد، دانش‌آموزان در طی ۸ جلسه ۶۰-۴۵ دقیقه‌ای بازی‌های مورد نظر را انجام دادند، نتایج پژوهش نشان داد که انواع بازی بر افزایش هوش دانش‌آموزان تأثیر معنی‌داری داشته است (جلالی ۱۰).

بازی کودکان علاوه بر سرگرمی، موجب رشد، یادگیری و توسعه مهارت‌ها هم می‌شوند، یکی از بهترین روش‌های فعال سازی هوش در دوران کودکی، انتخاب نوع وسایل بازی، به ویژه اسباب بازی فکری است.

برای افزایش هوش، می‌توان به بازی‌هایی مانند: پازل، خمیر رنگی، عروسک‌های انگشتی، بازی‌های تطبیقی، بازی‌های فکری و شطرنج اشاره کرد

### ت. تاثیر محیط در بازی کودکان

یکی از عوامل تاثیرگذار در پرورش کودکان، فراهم آوردن محیطی مناسب برای بازی است. محیط می‌تواند حس تخیل و کنجکاوی را در کودک برانگیزد، چنین قابلیت‌نیازمند انعطاف‌پذیری محیط است، همچنین نور طبیعی به عنوان یک فاکتور، تأثیر مثبتی در افزایش دقت عمل و تمرکز حواس کودکان را ایجاد می‌کند، همچنین رنگ‌ها در فضای محیط بازی می‌تواند منجر به برانگیخته شدن هیجان، شادی و فعالیت بیشتر در کودکان را فراهم نماید (شفیع پور ۱۸).

برخی از روانشناسان تنوع محرک‌ها را، مهمترین عامل محیطی در رشد هوش می‌دانند، کودک هر اندازه بیشتر از حواس خود استفاده نماید، بهتر در آینده از این حواس بهره می‌گیرد. تنوع و تحرکات محیطی موجب پرورش بیشتر حواس کودک را فراهم می‌کند، در حقیقت به هر اندازه بیشتر ببیند، اشیا را لمس کند و صحبت کند، موجب افزایش رشد او در ابعاد اجتماعی، عاطفی و روانی می‌شود.

### ث. تاثیر سن در بازی کودکان

کودکان در هر یک از شرایط سنی بازی‌های ویژه‌ای دارند در بدو تولد، دست و پای خود را حرکت می‌دهند، و اطرافیان با او بازی می‌کنند، الگوی بازی کودکان در سال‌های اولیه‌ی کودکی، نشانه تغییر او در رشد می‌باشد، کودکان با آشنایی محدود از اندام خود و اشیا و ارتباط با وسایل بازی این امر را انجام می‌دهند، کودکان در دوره‌ای از سن خود به بازی‌های انفرادی می‌پردازند، و در زمان ۲ الی ۳ سالگی بازی‌های موازی را انجام می‌دهند، این کودکان با همسالان خود در یک محیط مشغول به بازی موازی می‌شوند، و راه‌های ارتباطی با هم را به مرور در بازی‌های موازی یاد می‌گیرند؛ کودکان پنج تا شش سال،